

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Кирило МУРАВИЙОВ

«22» жовтня 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Білобловського Святослава Володимировича

за темою: «Інтегрована звітність та концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій»

ВИТЯГ

з протоколу № 4 засідання міжкафедрального фахового семінару ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» від «22» жовтня 2025 року

Присутні:

Головуючий міжкафедрального фахового семінару: Кришталь Галина Олександрівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Секретар міжкафедрального фахового семінару: Мазур Юлія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, декан ННІУЕБ.

Члени семінару:

Кришталь Галина Олександрівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Каліна Ірина Іванівна, доктор економічних наук, професор, заступник директора ННІУЕБ;

Гончаренко Михайло Федорович, доктор економічних наук, професор, віцепрезидент МАУП;

Дмитренко Геннадій Анатолійович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу;

Дацій Олександр Іванович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки бізнесу;

Братусь Ганна Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління бізнесу;

Червінська Любов Петрівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту;

Романова Лідія Василівна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу;

Брюховецька Ірина Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Скиба Ганна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Несходовський Ілля Сергійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи;

Коваль Микола Іванович, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської та страхової справи.

Жук Інна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи

Мазур Юлія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, декан ННІУЕБ.

Присутні на засіданні 14 осіб, із яких 8 докторів, 6 кандидатів наук. У тому числі за профілем поданої на розгляд дисертації: 2 особи, із яких 1 доктор та 1 кандидат наук.

Порядок денний:

1. Обговорення дисертаційної роботи Білобловського Святослава Володимировича на тему: «Інтегрована звітність та концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій», поданої для попередньої експертизи на предмет її рекомендації до захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Дисертація виконана в ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом».

Науковий керівник – Гончаренко Михайло Федорович, доктор економічних наук, професор, віце-президент МАУП.

Рецензенти дисертації:

Братусь Ганна Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління бізнесу.

Скиба Ганна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи.

СЛУХАЛИ:

Доповідь Білобловського С.В. за темою: «Інтегрована звітність та концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Тема затверджена Вченою Радою ПрАТ «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом» 24.09.2025 р. (протокол № 8).

Науковий керівник – Гончаренко Михайло Федорович, доктор економічних

наук, професор, віце-президент МАУП.

Доповідь здобувача:

Шановний пане головуючий! Шановні учасники поважного зібрання!

Вашій увазі пропонується дисертаційна робота за темою: «Інтегрована звітність та концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій», що подається до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», виконане на кафедрі фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної Академії управління персоналом.

В умовах глобальної трансформації, цифровізації та зростання соціальної відповідальності, інтегрована звітність (IR) та фінансове управління набувають ключового значення. Традиційна звітність, зосереджена на історичних фінансових результатах, не відповідає вимогам стейкхолдерів, які потребують комплексної інформації про довгострокову стійкість, а також екологічні та соціальні ризики (ESG).

В цьому контексті зростає значення інтегрованої звітності та концептуальних основ фінансового управління, які охоплюють не лише обліково-аналітичну функцію, а й стратегічну, управлінську, репутаційну й соціальну. Світові регуляторні ініціативи - такі як IFRS S1/S2, CSRD, GRI, TCFD - створюють нову парадигму звітності, де фінансові та нефінансові (ESG) показники розглядаються у взаємозв'язку як елементи оцінки довгострокової вартості бізнесу.

Український контекст ускладнений викликами повномасштабної війни, економічної нестабільності та кризою довіри. Більшість організацій стикаються з обмеженим доступом до цифрових рішень, дефіцитом ESG-експертизи та низькою стандартизацією звітності. Через брак обов'язкового регулювання багато підприємств або імітують нефінансову звітність (так званий greenwashing, або «зелений камуфляж»), або ігнорують її.

Водночас, євроінтеграційний вектор України посилює актуальність теми. Обраний стратегічний рух України до ЄС вимагає імплементації відповідних регуляцій, включаючи стандарти ESRS. Українські компанії (зокрема, експортери та фінансовий сектор) будуть змушені швидко адаптуватися до цих правил, часто випереджаючи внутрішнє регулювання.

Висококонкурентне середовище ЄС вимагає від суб'єктів звітування високої зрілості звітної функції та якості управління ESG-даними. Це створює конкурентну перевагу для тих українських організацій, які зможуть системно впровадити інтегровану звітність та інтегрувати нефінансові показники у свою стратегію, підвищуючи привабливість для міжнародних інвесторів.

У цьому контексті особливо важливим є розвиток науково обґрунтованих підходів до трансформації функції звітування як елементу сучасної системи фінансового управління. Йдеться про створення концептуальної моделі, яка б враховувала цифрову трансформацію, очікування стейкхолдерів, ризики greenwashing та інституційну логіку адаптації до стандартів ЄС.

Таким чином, тема дисертації є актуальною як з наукової точки зору - для

розвитку фінансової науки, теорії звітності та КСВ, так і з прикладної - для підтримки стратегічної трансформації українського бізнесу в напрямі сталого, відповідального та конкурентного розвитку на європейському просторі.

Теоретико-методологічні аспекти ґрунтуються на працях вітчизняних (К. Безверхий, С. Голов, М. Корягін та ін.) та зарубіжних (P. Weetman, D. J. Cooper, J. Elkington та ін.) учених, які досліджували еволюцію звітності, її зв'язок зі стратегією та контролем. Використані також дослідження регуляторно-практичного контексту (J. Bebbington, D. Jayasuriya, H. Afolabi). Хоча ці напрацювання створили підґрунтя, інтеграція функції звітування в систему фінансового управління в умовах цифровізації та регуляторної нестабільності залишається недостатньо вивченою, що й зумовлює актуальність обраної теми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до тематичних планів наукових досліджень: наукова тема Міжрегіональної Академії управління персоналом «Модернізація механізмів формування фінансових ресурсів державними структурами, суб'єктами господарювання і населенням України як умова економічного та соціального розвитку суспільства» (номер державної реєстрації 0121U108233) в межах, якої дисертантка розглядала актуальність дисертаційної роботи, що підтверджується використанням її результатів. У рамках даної науково-дослідної роботи Святослав Володимирович провів комплексне дослідження щодо теоретико-методологічної інтеграції нефінансового (ESG) та фінансового звітування, оцінки регуляторних драйверів і цифрових чинників, побудови моделі узгодження інструментарію McKinsey 7S з концепцією Triple Bottom Line та розроблення інструментів управління даними й зрілості системи звітності.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є формування теоретико-методологічних засад та прикладних рекомендацій щодо управління функцією звітування на основі інтегрованої звітності та концептуальних основ фінансового управління, з урахуванням динамічних регуляторних змін, цифрових трансформацій і цілей сталого розвитку організацій.

Для досягнення мети дослідження вирішувалися такі завдання:

- розкрити сутність функції звітування як елементу стратегічного управління організацією та визначити її роль у реалізації політики корпоративної соціальної відповідальності й сталого розвитку;
- дослідити еволюцію концептуальних основ звітування, включаючи інтегровану, ESG- та нефінансову звітність, а також визначити вплив глобальних регуляторних трендів (IFRS, TCFD, ISSB, CSRD) на трансформацію звітності;
- оцінити чинники, що обумовлюють цифрову трансформацію звітності, зокрема роль управління даними (Data Governance), аналітики великих даних (Big Data Analytics) та штучного інтелекту;
- проаналізувати інституційні та організаційні виклики, пов'язані із впровадженням інтегрованої звітності в корпоративну практику (greenwashing, window dressing, регуляторна невизначеність);
- розробити методичні підходи до інтеграції інтегрованої звітності у систему

- фінансового управління організацією, забезпечуючи узгодженість з інтересами стейкхолдерів та стратегічними цілями сталого розвитку;
- запропонувати модель управління функцією звітування, яка враховує вимоги ESG, цифрові технології, багатовимірну аналітику та принципи прозорості й підзвітності.

Об'єктом дослідження процеси фінансового управління та звітування в системі корпоративного управління організацій у контексті забезпечення сталого розвитку та реалізації принципів корпоративної соціальної відповідальності.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні засади та організаційно-інструментальний механізм інтеграції інтегрованої звітності й концептуальних основ фінансового управління у процес реалізації корпоративної соціальної відповідальності та досягнення цілей сталого розвитку організацій.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та реалізації завдань дисертаційного дослідження було застосовано комплекс взаємопов'язаних наукових методів, що забезпечили системність, достовірність і практичну цінність отриманих результатів. Методологічну основу дослідження склали загальнонаукові, міждисциплінарні та спеціальні методи, обґрунтовані характером об'єкта й предмета дослідження.

На першому етапі дослідження застосовано метод системного аналізу, який дозволив розглядати функцію звітування як елемент стратегічного фінансового управління організацією. Завдяки цьому методу було виявлено взаємозв'язки між компонентами звітної функції, управлінням даними, очікуваннями стейкхолдерів та реалізацією корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) в умовах трансформаційного середовища.

Для оцінки регуляторних впливів і порівняння міжнародних підходів застосовано інституційний підхід і компаративний аналіз. Зокрема, було проаналізовано відмінності у вимогах до нефінансової та інтегрованої звітності відповідно до різних стандартів та концептуальних основ звітування. Це дозволило виявити як перепони, так і можливості, які розкриваються внаслідок впровадження інтегрованої звітності у вітчизняних організаціях.

З метою вивчення реального змісту інтегрованих звітів компаній (вітчизняних і міжнародних) використано метод контент-аналізу, який забезпечив кількісну та якісну обробку текстів звітності. Він дав змогу виокремити ключові теми, тенденції та практики подання інформації про сталий розвиток, КСВ, екологічні й соціальні аспекти, що мають значення для зацікавлених сторін.

Для формалізації наукових результатів і побудови узагальнюючих управлінських конструкцій застосовано методи моделювання та узагальнення. На їх основі було розроблено модель управління функцією звітування в умовах цифровізації та зростаючого інформаційного навантаження на компанії. Це дозволило структурувати підходи до інтеграції фінансової, ESG- та управлінської звітності у єдину систему фінансового управління.

На завершальному етапі дослідження для синтезу отриманих результатів і формування наукових висновків було використано метод логічного та діалектичного узагальнення, який забезпечив єдність теоретичних положень,

емпіричних спостережень і прикладних рішень.

Наукова новизна. У дисертації отримано нові науково обґрунтовані результати, які розвивають теорію та методологію фінансового управління в контексті корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій, що реалізовується в розробці адаптивної моделі трансформації традиційної системи звітності організації в інтегровану архітектуру, здатну забезпечити комплексне управління звітністю з урахуванням фінансових та нефінансових (ESG) вимог. Основні положення, що виносяться на захист, полягають у наступному:

Вперше:

- сформовано інтеграційну модель включення інтегрованої звітності до системи фінансового управління в логіці McKinsey 7S, яка поєднує принципи прозорості, відповідальності, оцінки комплексної ефективності (TBL) та управління даними зі зовнішніми вимогами стейкхолдерів. На прикладі банківського сектору у межах Strategy узгоджено цілі ESRS із бюджетно-стратегічним циклом, Structure визначає місце і підзвітність функції звітування в архітектурі корпоративного управління, Systems охоплюють процеси систем управлінського контролю (Management Control Systems, MCS) та контролю сталого розвитку (Sustainability Control Systems, SCS), Data Governance - таксономії/цифрові формати та контроль якості даних, Shared Values фіксують культуру прозорості та довіри, Style забезпечує «тон згори» і відповідальність менеджменту, Staff розмежовує ролі, а Skills конкретизують методичні та аналітичні компетентності.;

Удосконалено:

- у міст функції звітування як стратегічної складової фінансового управління, що забезпечує інформаційну підтримку прийняття рішень у сфері КСВ та досягнення цілей сталого розвитку, яка на відміну від існуючих підходів, розглядається не лише як інструмент подання інформації, а і як механізм формування довіри та діалогу із стейкхолдерами;

- систематизацію трансформаційних чинників змін, які детермінують розвиток концептуальних підходів до складання звітності в умовах цифровізації, зростання регуляторних вимог та впровадження міжнародних ініціатив (IFRS Sustainability Disclosure Standards, CSRD/ESRS), що дозволило розробити аналітичну рамку для оцінки зрілості звітної системи організації;

- типізацію організаційних дисфункцій (greenwashing, window dressing, інформаційне мовчання) у практиці впровадження інтегрованої звітності, що на відміну від фрагментарних оцінок у попередніх дослідженнях, поєднано з методичними рекомендаціями щодо подолання відхилень;

- методологічний підхід до оцінювання впливу цифрових інструментів (аналітики великих даних (Big Data Analytics), XBRL та технологій штучного інтелекту (ШІ) на управління функцією звітування, що розширює наявний інструментарій і ґрунтується на взаємозв'язку технологічної зрілості та ефективності звітних процесів, який дозволив встановити залежність між технологічною зрілістю організації та якістю розкриття інформації у звітах зі сталого розвитку.

Дістало подальшого розвитку:

- науково-методичний підхід до виявлення дисбалансів у нефінансових розкриттях банків шляхом побудови двох агрегатів (індексу щільності розкриттів та індексу повноти) та панельний підхід для міжбанківського порівняння, що дозволяє пов'язати результати із рішеннями щодо управління даними, внутрішнього контролю та стимулюючими механізмами менеджменту;

- концептуальний підхід до складання інтегрованої звітності як бази для побудови звітної системи, що забезпечує валідацію суттєвості, узгодження нефінансових і фінансових показників та орієнтацію на створення довгострокової вартості. Ці положення виводять дослідження на новий рівень розуміння функції звітування в умовах сучасної економіки, що трансформується, та є аргументованим внеском у розвиток наукової школи фінансового управління й сталого розвитку.

Перейду до отриманих результатів дослідження.

Сукупність результатів дисертаційної роботи спрямована на розв'язання актуальної науково-практичної проблеми, що полягає у подальшому розвитку теорії та методів управління корпоративним звітуванням з огляду на сучасні виклики жорсткого регулювання у сфері сталого розвитку (ESG).

У дисертації систематизовано еволюцію корпоративного звітування, простежуючи перехід від традиційної концептуальної основи фінансового звітування до інтегрованої та ESG-звітності під впливом ключових глобальних вимог, які стосуються нефінансового звітування в сфері сталого розвитку (IFRS/ISSB, TCFD, ESRS/CSRD). Доведено, що сучасні вимоги слід розглядати у нерозривному зв'язку з фінансовими потоками даних та стратегією створення довгострокової вартості. Структура показників ESRS (наскрізні вимоги стандартів ESRS 1-2 та тематичні стандарти) виступає природною основою для зв'язування фінансових і нефінансових розкриттів у звітності, що забезпечує принципово новий рівень прозорості та порівнюваності інформації.

В контексті вітчизняної практики обґрунтовано наявність регуляторного тиску: запровадження вимог ESRS в Україні відбувається з випередженням формальної повної імплементації, оскільки станом на 2025 рік відсутні обов'язкові регуляторні вимоги щодо складання та оприлюднення нефінансової звітності зі сталого розвитку. Це створює критичні ризики та тиск на вітчизняний бізнес як зараз, так і у найближчому майбутньому, враховуючи поточні виклики, пов'язані з триваючою військовою агресією та суттєві безпекові ризики.

Особлива увага приділена ризику символічного дотримання регуляторних вимог: такі явища, як *decoupling*, *greenwashing*, *window dressing*, *organizational silence*, *bluwashing* детально досліджено та описано як наслідок формальної відповідності без реальної інтеграції в операційну модель організацій. Показано, що такі практики підривають довіру користувачів до звітності та перетворюють так звіти на іміджеві елементи, які не несуть за собою ціннісних аспектів.

Як показали результати досліджень, емпіричний блок (банківський сектор України) за останні 5 років демонструє неоднорідність і волатильність нефінансових розкриттів. Мною розроблені та побудовані композитні метрики,

які характеризують зрілість суб'єктів звітування в частині дотримання вимог щодо розкриттів зі сталого розвитку - «теплова мапа щільності розкриттів ESRS» та «індекс повноти розкриттів ESG».

Методично розроблено спосіб зведення розрізнених нефінансових відомостей із публічних звітів до п'яти репрезентативних елементів, логічно узгоджених з ESRS, що дозволяє здійснювати порівнювану кількісну оцінку не втрачаючи сутнісний зміст. На базі панельної матриці «банк-рік-елемент» обчислюються два інтегральні індикатори - щільність і повнота, які дають можливість здійснювати діагностику ширини та глибини розкриттів і їхню візуалізацію.

В рамках дослідження мною було зібрано, оброблено та проаналізовано фінансові та нефінансові показники за останні 5 років (за період з 2020 по 2024 роки включно) по 12 банкам України та 7 представників іноземних банківських груп (ЕС та США, які мають дочірні банки в Україні), що в сукупності складає більше 200 звітів (річна фінансова звітність, звіти з управління, регулярна інформація емітента цінних паперів, звіти зі сталого розвитку, інтегральна звітність).

В результаті дослідження та аналізу відібраних даних з'ясовано, що лише окремі українські банки підтримують стабільну долю елементів із прийнятним рівнем глибини розкриттів нефінансових показників у звітності, тоді як рівень повноти та охоплення не є стабільним та не формує стійкої тенденції до покращення (найслабшим є екологічний вимір).

Приналежність до міжнародних груп обумовлює розриви в практиках розкриття: представники іноземних банківських груп мають вищу спроможність до кількісних розкриттів, але дочірні структури в Україні часто не публікують окремих ESG-звітів. Додатково проаналізовано структурну динаміку капіталу й персоналу: у 2020-2024 рр. по вибірці спостерігається зростання показника «власного капіталу на одного співробітника», що відбиває адаптацію до шоку 2022 року через збереження капіталу, оптимізацію чисельності та реорганізацію моделі без втрати стійкості, із суттєвою гетерогенністю між інституційно-корпоративними, універсальними мережевими та малими/державними моделями.

Розкрито і верифіковано підхід до масштабованості моделі для різних профілів організацій (за розміром/зрілістю): застосовується модульний принцип, за яким базовий рівень (ESRS 1-2) може нарощуватися до тематичних стандартів і галузевих специфікацій (E1-E5, S1-S4 та G1), що дозволяє впроваджувати складність пропорційно суттєвості й ресурсам. Така логіка спрощує впровадження в умовах обмеженої цифрової інфраструктури, не перевантажуючи персонал і зберігаючи каскадування цілей до рівня даних і метрик.

Обґрунтовано, що функція звітування позиціонується як стратегічний інструмент, інтегрований у процес формування та реалізації стратегії. Запропонована у роботі матриця 7S-TBL-ESRS слугує механізмом системного узгодження цілей, метрик і відповідальності. Окремі елементи моделі McKinsey 7S (культура, лідерство, навички) зіставлено з лінзами People–Planet–Profit та

конкретними метриками ESRS, що забезпечує єдину основу для управлінських рішень. Вперше запропонована модель дозволяє трансформувати звітність із функції фіксації історичної інформації на безперервну керовану функцію фінансового управління.

Ключовим результатом побудови внутрішньої інфраструктури зі звітування є формалізація та удосконалення архітектури керування звітуванням через три взаємопов'язані підсистеми: Системи управлінського контролю (MCS), Системи сталого контролю (SCS) та Інформаційно-управлінські системи (IMS). Для забезпечення наскрізної якості даних і їх відтворюваності автором передбачено RACI-матриці, каталоги джерел, реєстри показників і правила валідації. Обґрунтовано необхідність Data Governance як відповіді на розрізнену природу нефінансових наборів даних та інформації.

Дістало подальшого розвитку питання інституціоналізації зв'язку RAS-ESG-ESRS. В результаті дослідження побудована модель ризик-орієнтації через RAS (декларацію схильності до ризиків) є основоположною для зв'язування стратегічних лімітів із операційним моніторингом і звітністю: пороги окремих значень показників задаються в RAS, віддзеркалюються в метриках ESRS і автоматично впливають на управлінські дії в MCS/SCS/IMS у разі порушень граничних рівнів. Визначено, що такий контур зв'язку має бути узгоджений з принципом «подвійної суттєвості», як того вимагають стандарти ESRS, гарантуючи, що RAS відображає як вплив організації на суспільство та довкілля, так і фінансові ризики, які ці аспекти створюють для самої організації. Такий підхід забезпечує дисципліну в роботі з даними та контроль відхилень, зменшуючи простір для маніпуляцій і прикрашування показників.

Узагальнюючим результатом є запропонований інтегральний індекс ESG-EIM, що агрегує п'ять вимірів (економічна вигода, час/операційна ефективність, стратегічна інтеграція, репутаційна довіра та відповідність) з базовими вагами та можливістю формальної перекалібровки під профіль організації. Індекс передбачає як «комунікаційний» режим (через застосування простого арифметичного агрегатора), так і режим, який враховує рівень ризиків. В цьому випадку застосовується геометричний та CES-агрегатори з механізмом порогово-штрафної трансформації, що унеможливорює приховування провалів у критичних зонах через наявність успіхів в інших.

Практичні рекомендації, які розроблені в рамках дисертаційного дослідження, зосереджені на закріпленні прозорості в стратегії організації, створенні внутрішніх механізмів відповідальності за ESG-дані, інституціоналізації незалежної перевірки таких даних (зовнішній аудит та верифікація), а також на розбудові культури відкритості як запобіжника так званому організаційному мовчанню. Такий набір заходів прямо спрямований на зменшення ризиків викривлення показників ESG звітності (greenwashing/bluwashing/window dressing) і підвищення доказовості відповідних розкриттів інформації у звітності.

Узагальнюючи, сформовано адаптивну архітектуру перетворення традиційної звітної функції на інтегровану систему, у якій стратегія, дані та контроль з'єднані з вимогами ESRS й операційним управлінням через RAS-

керовані пороги. При цьому, емпірична частина підтверджує прикладну придатність підходу для українського фінансового сектору та його потенціал для масштабування в інші галузі.

Дисертацію виконано та обговорено на кафедрі фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної Академії управління персоналом. Висновки та пропозиції дисертаційного дослідження опубліковано у наукових статтях.

Основні положення дисертаційної роботи доповідалися й одержали позитивну оцінку на шести міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 10 жовтня 2023 р, XI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний менеджмент: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» (Університет імені Альфреда Нобеля), м. Дніпро, 7 грудня 2023 р, Міжнародна науково-практична конференція «Economics, finance, accounting and law: problems, trends, directions», м. Тампере, Фінляндія, 12 лютого 2024 р, IX Міжнародна науково-практична конференція «Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 23–24 травня 2024 р, II Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 10 жовтня 2024 р, X Міжнародна науково-практична конференція «Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 20 травня 2025 р.

Основні результати дисертаційного дослідження опубліковано у 14 наукових працях, у тому числі – 7 авторських статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття – у зарубіжному виданні, 6 тез доповідей за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій складає 6,1 друк. арк. Власні здобутки висвітлено у 5,9 друк. арк.

Доповідь завершено. Дякую за увагу!

ЗАПИТАННЯ:

Г.А. Братусь, д.е.н., професор. *У вибірці банків Ви проаналізували стан функції звітування. Чи вважаєте вибірку репрезентативною і як її можна полішити надалі?*

Відповідь здобувача: Дякую за запитання.

Вибірка була сфокусована на банківському секторі для демонстрації прикладної придатності моделі. Репрезентативність можна підсилити розширенням панелі за типами власності, розміром і бізнес-моделями, а також додаванням часових зрізів для відстеження динаміки. В подальшому доцільним є доповнення банківської вибірки іншими регульованими галузями (зокрема, страхування), де інтеграція нефінансових метрик є критичною, та порівняти результати за

однаковою матрицею зрілості. Це дозволить валідувати виявлені дисбаланси розкриттів і краще калібрувати пріоритети впровадження.

Г.О. Кришталь, д.е.н., професор *Як узгодити Цілі сталого розвитку (SDG) з вимогами регуляторів з урахуванням чинних викликів в Україні?*

Відповідь здобувача: Дякую за запитання.

Узгодження Цілей сталого розвитку (SDGs) із вимогами регуляторів, таких як ESRS та IFRS S1–S2, в умовах воєнних викликів України вимагає поетапного та ризико-орієнтованого підходу. Це передбачає побудову матриці відповідності між SDGs та показниками ESRS з визначенням належного набору розкриттів за принципом подвійної суттєвості. Необхідно узгоджувати план впровадження з відповідними галузевими регуляторами (НКЦПФР, НБУ, Мінфін), враховуючи галузеві орієнтири. Крім того, слід інтегрувати специфічні воєнні сценарії (блекаути, релокація) в управління ризиками та безперервність бізнесу. Ключовим моментом є безпека й чутливість даних, що вимагає класифікації показників та застосування агрегування для розкриттів із високими безпековими ризиками. Нарешті, слід включити соціально-екологічні KPI, специфічні для воєнного часу, такі як підтримка персоналу та управління психосоціальними ризиками, узгоджуючи їхній вплив із фінансовою суттєвістю, що дозволить збалансувати вимоги SDGs з регуляторним контекстом і стійкістю бізнес-процесів.

Г.І. Скиба, к.е.н., доцент. *Як поглибити узгодження між стратегією, ризик-апетитом і внутрішнім контролем у Вашій моделі?*

Відповідь здобувача: Дякую за запитання.

Поглиблення бачимо в кількісній прив'язці Декларації схильності до ризиків до ключових показників (тригерів) ESG і сценарному стрес-тестуванні, щоб ліміти ризику автоматично враховувалися при плануванні та розкритті у звітності. Додатково доцільно виконати мепінг контролів «процес-дані-звіт» для кожного суттєвого ризику, щоб посилити прозорість та передбачуваність звітності.

І.І. Каліна, д.е.н., професор. *Наскільки запропонована модель масштабована поза банківським сектором і для МСП (малих та середніх підприємств)?*

Відповідь здобувача: Дякую за запитання.

Модель задумана як адаптивна й масштабована: ядро процесів однакове, а профіль показників і автоматизації параметризується під розмір і галузь. Для МСП пропонується спрощена конфігурація з пріоритетом на суттєві розкриття. Фазове розгортання дозволяє знижувати витрати на відповідність, зберігаючи узгодженість із європейськими вимогами. Передбачаємо регулярний ГЕП-аналіз щодо оновлень стандартів і регуляцій.

Ю.В. Мазур, к.е.н., доцент. *Яким чином у запропонованій моделі враховано концепцію подвійної суттєвості?*

Відповідь здобувача: Дякую за запитання.

Подвійна суттєвість реалізована як наскрізний механізм прийняття рішень і формування розкриттів інформації в звітності: спершу виконується визначення стейкхолдерів і побудова матриці вплив на довкілля та суспільство з урахуванням фінансового ефекту. Далі кожна суттєва зона ESRS отримує вимірювані KPI, пороги та тригери, а також зв'язок з бюджетно-стратегічним циклом і обмежень, які визначаються на рівні Декларації схильності до ризиків. Результати оцінки суттєвості інтегруються в систему внутрішнього контролю та політики управління даними і проводиться сценарне стрес-тестування з переглядом значимості блоків ESRS. Такий підхід поєднує вимоги регуляторів із логікою управління вартістю та забезпечує готовність до зовнішньої незалежної перевіри нефінансової інформації.

О.І. Даций, д.е.н., професор. *Як Ви бачите інтеграцію XBRL-тегування з нефінансовими розкриттями в рамках запропонованої архітектури?*

Відповідь здобувача: Дякую за запитання.

Передбачаємо створення «словника тегів» та правил мепінгу показників до відповідних таксономій, із контрольними правилами валідації перед поданням. На початку здійснюється синхронізація з таксономією фінансової звітності й далі відбувається поступове розширення під нефінансові блоки. Це підвищує машинозчитуваність і сумісність між різними суб'єктами звітування.

А.О. Брюховецька, к.е.н., доцент. *Як підвищити готовність до зовнішньої перевірки якості нефінансових розкриттів?*

Відповідь здобувача: Дякую за запитання.

Заплановано формалізацію політик взаємодії зі стейкхолдерами, процедури оцінки суттєвості й доказової бази для показників, а також посилення контрольних точок на рівні процесів і даних. Це створює підґрунтя для надійної верифікації та подальшого зовнішнього аудиту показників.

ОБГОВОРЕННЯ:

Г.А. Братусь, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління бізнесу (рецензент):

Шановні колеги!

Представлена робота відзначається науковою новизною, глибиною теоретичного узагальнення та вагомим прикладним значенням для розвитку сучасної фінансової науки. Дисертаційне дослідження присвячене проблемі інтеграції нефінансових (ESG) показників у концептуальну архітектуру фінансового управління організацій, що є одним із ключових викликів сучасної економіки в умовах цифрової трансформації та євроінтеграційних процесів України. Автор комплексно обґрунтував підходи до формування функції звітування на основі інтегрованої звітності та концепції сталого розвитку, спираючись на міжнародні стандарти.

Наукова новизна роботи полягає у формуванні інтеграційної моделі включення інтегрованої звітності до системи фінансового управління із

застосуванням підходу McKinsey 7S, доповненого концепцією Triple Bottom Line. Розроблена автором модель враховує взаємозв'язок стратегічних цілей, ризик-апетиту, внутрішнього контролю та системи управління даними. Це дозволяє підвищити прозорість, доказовість і відповідність сучасним вимогам до нефінансового звітування, а також забезпечує узгодженість між регуляторними стандартами і кращими практиками управління.

Практичне значення дисертації підтверджується впровадженням її результатів у діяльність банківських установ: АТ «Банк Кредит Дніпро», ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» та АТ «АБ «РАДА БАНК», де використано розроблені підходи до побудови системи управління ESG-звітністю, узгодження ESG-метрик з фінансовими показниками та оцінювання зрілості звітної функції. Запропонована модель сприяє зниженню витрат на дотримання регуляторних вимог, підвищенню прозорості управління та інвестиційної привабливості установ фінансового сектору.

Разом з тим, можна відзначити такі дискусійні аспекти, що відкривають перспективи подальших досліджень, як удосконалення методології оцінки зрілості звітної функції в межах поєднання моделей McKinsey 7S і TBL, розширення факторів інтегрального показника ефективності звітності з урахуванням технологічної зрілості та якості ESG-даних, а також поглиблення аналізу національного регуляторного поля у контексті гармонізації з європейськими вимогами.

Загалом дисертаційна робота Білобловського Святослава Володимировича є завершеним науковим дослідженням високого рівня, яке поєднує концептуальну новизну з прикладною цінністю, відповідає вимогам чинного законодавства до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» і заслуговує на позитивну оцінку.

Здійснений аналіз дозволяє зробити висновок, що дисертація Білобловського Святослава Володимировича за темою: «Інтегрована звітність та концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій», відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.).

Основні результати дисертаційного дослідження опубліковано у 14 наукових

працях, у тому числі – 7 авторських статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття – у зарубіжному виданні, 6 тез доповідей за матеріалами конференцій.

Тому пропоную прийняти рішення про рекомендацію дисертаційного дослідження до захисту в спеціалізованій вченій раді.

Скиба Ганна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи (рецензент):

Шановні колеги!

Дисертація присвячена побудові та оцінюванню ефективності функції інтегрованої звітності у системі фінансового управління організацій. Показано, чому поєднання фінансових і нефінансових показників є необхідною умовою прозорості та стійкого розвитку: цього вимагають і сучасні стандарти звітування та реалії українського середовища. Автор переконливо доводить, що традиційне, суто ретроспективне звітування слід доповнити стратегічним і соціально-екологічним вимірами.

У дисертації запропоновано прикладну концепцію включення інтегрованої звітності в архітектуру фінансового управління. Модель спирається на логіку McKinsey 7S та концепцію Triple Bottom Line, узгоджує стратегічні цілі, ризик-апетит і внутрішній контроль із вимогами до розкриттів, систематизує процеси управлінського контролю та елементи політик управління даними. Наукова новизна полягає у цілісній структурі, що поєднує управлінські та звітні аспекти та орієнтує їх на створення довгострокової вартості й доказовість даних.

Окремо розглянуто регуляторні та організаційні механізми впровадження нефінансової звітності, такі як матричне зіставлення процесів і метрик зі стандартами ESRS, урахування подвійної суттєвості, поетапне розширення переліку показників і інтеграцію XBRL. Наголошено на ролі національних регуляторів у гармонізації практик із європейськими вимогами та на потребі стійких процедур зовнішнього оцінювання.

Практичний блок охоплює повний цикл управління функцією звітування: від діагностики нормативної та цифрової готовності, каталогізації показників і правил валідації, проектування потоків даних та автоматизації і аж до сценарного управління ризиками й підготовки до зовнішньої перевірки. Застосування підходу в українських банках підтверджує його прикладну цінність для фінансового сектору. У підсумку положення, висновки й рекомендації мають достатню новизну та практичну вагу. Автор демонструє вільне володіння нормативною базою і вміння перетворювати вимоги регуляторів на дієві управлінські рішення. Оригінальність роботи полягає у поєднанні концепцій McKinsey 7S і TBL у прикладній моделі управління звітністю та в методиках оцінювання зрілості звітної функції.

Таким чином, дисертація Білобловського Святослава Володимировича за темою: «Інтегрована звітність та концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій» є актуальною і своєчасною. Рівень наукового дослідження та ефективність запропонованих автором заходів свідчать про відповідність

дисертації встановленим вимогам, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Гончаренко Михайло Федорович, доктор економічних наук, професор, віце-президент МАУП (науковий керівник):

Шановні колеги! Дисертація Білобловського Святослава Володимировича присвячена вирішенню актуальних теоретико-методологічних і науково-практичних засад вирішення проблемних питань організації процесу звітування зі сталого розвитку.

Актуальність обраної теми дисертаційного дослідження зумовлена тим, що в контексті організації процесу звітування зі сталого розвитку присутні такі аспекти, які потребують реагування та актуалізації, як системна незбалансованість між зростанням регуляторних вимог і реальною спроможністю організацій інтегрувати нефінансові показники у фінансове управління; регуляторна турбулентність поєднується з цифровою трансформацією та ускладненням управління даними, що загострює ризики фрагментарності розкриттів, інформаційного мовчання і формальних практик до звітування нефінансових показників. Бракує стандартизованих підходів узгодження фінансових і ESG-метрик, а також процедур управління даними та інформацією; слабкою залишається методична база оцінювання організаційної зрілості функції звітування. У фінансовому секторі це проявляється у нерівномірному висвітленні Е-блоку (операційні й фінансовані впливи), частковості показників S та описовості елементів блоку G, що перешкоджає досягненню цілей сталого розвитку та стратегічній інтеграції звітності в систему фінансового менеджменту. Окремого вирішення потребує питання узгодженості внутрішніх управлінських процесів зі зростаючими запитами користувачів звітності, включно з якістю даних та їх верифікацією.

Варто зазначити, що в дисертації вдало розкрито сутність і стан наукової проблеми, що досліджується, та обґрунтовано вибір і актуальність теми, визначено мету і завдання дослідження, його об'єкт і предмет, концепцію, гіпотезу, методичну і теоретичну основи дослідження, методи дослідження, розкрито наукову новизну отриманих результатів, їх теоретичне і практичне значення та особистий внесок здобувача. У роботі наведені переконливі дані про впровадження та апробацію результатів дослідження на численних науково-практичних конференціях та в публікаціях за темою дисертації.

На мій погляд, автором цілком слушно сформульовано мету дослідження, що відповідає обраній темі. Зміст дисертації та її текстова частина підтверджують наукову зрілість здобувача і здатність до системного розв'язання поставлених дослідницьких завдань. У роботі застосовано сучасний економіко-математичний апарат для досягнення необхідних наукових результатів, узагальнено широкий зарубіжний досвід, а також обґрунтовано використання актуальних управлінських практик. Особлива увага приділена питанням цифрової трансформації організацій, зокрема інтеграції цілей змін до

стратегії та відповідного відображення ключових метрик у системі управління ризиками (наприклад, у декларації схильності до ризиків).

Для досягнення поставленої мети дисертації, формулюються і послідовно розв'язуються завдання наукового дослідження, яке обґрунтовано в повній мірі.

Дисертаційна робота виконана відповідно до тематичних планів наукових досліджень: наукова тема Міжрегіональної Академії управління персоналом «Модернізація механізмів формування фінансових ресурсів державними структурами, суб'єктами господарювання і населенням України як умова економічного та соціального розвитку суспільства» (номер державної реєстрації 0121U108233) в межах, якої дисертант розглядав актуальність дисертаційної роботи, що підтверджується використанням його результатів (довідка від 02.07.2025 р. № 2497). У рамках даної науково-дослідної роботи Білобловський С.В. провів комплексне дослідження щодо теоретико-методологічної інтеграції нефінансового (ESG) та фінансового звітування, оцінки регуляторних драйверів і цифрових чинників, побудови моделі узгодження інструментарію McKinsey 7S з концепцією Triple Bottom Line та розроблення інструментів управління даними й зрілості системи звітності.

Наведене тут і в оприлюднених наукових статтях та виступах на науково-практичних конференціях переконливо засвідчує, що дисертаційне дослідження Білобловського С.В. має важливе теоретичне і практичне значення.

Достовірність наукових положень, сформульованих Білобловським С.В. у дисертації, підтверджується їхнім впровадженням у практичну діяльність підприємств і організацій, зокрема: АТ «Банк Кредит Дніпро» (довідка від 01.07.2025 р. № б/н), ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» (довідка від 18.07.2025 р. № 18/205), АТ «АБ «РАДА БАНК» (довідка від 18.09.2025 р. № 8/09-3).

Отримані в процесі дослідження теоретичні і практичні результати мають цінність у зв'язку із тим, що викладені в роботі положення представлені в форматі методичних розробок і практичних рекомендацій, які є придатними для розробки та впровадження адаптивної моделі управління звітністю в сфері сталого розвитку.

Як науковий керівник зазначаю, що здобувач відповідально поставився до підготовки та написання дисертації, проявив старання та наполегливість у проведенні дослідження, підготовці апробацій щодо його змісту, розробленні висновків та пропозицій. Його науковий доробок охоплює широкий спектр проблем розвитку функції звітування зі сталого розвитку, яка має на меті забезпечити відповідність актуальним регуляторним вимогам та очікуванням стейкхолдерів.

Використання класичних методів наукових досліджень у поєднанні із застосуванням сучасних, запропонованих автором підходів до вирішення поставлених у дисертації завдань, дали йому можливість сформулювати і обґрунтувати свої пропозиції щодо формування інтеграційної моделі включення інтегрованої звітності до системи фінансового управління в логіці

McKinsey 7S, яка поєднує принципи прозорості, відповідальності, оцінки комплексної ефективності (TBL) та управління даними зі зовнішніми вимогами стейкхолдерів.

Дисертаційна робота Білобловського С.В. є завершеним науковим дослідженням, що має вагомий внесок у розробку наукової проблеми звітування зі сталого розвитку. Основні наукові результати роботи полягають у розробці багатодоменної системи оцінювання у сфері ESG, що інтегрує фінансові, операційні, репутаційні та регуляторно-адаптивні метрики.

Автором надано пропозиції щодо розробки моделі концептуальної інтеграції управління та звітування, яка синтезує загальновизнані управлінські концепції з вимогами стандартів ESRS та обґрунтовано практичні рекомендації щодо удосконалення архітектури управління звітуванням, включаючи закріплення прозорості в стратегії організації, створення внутрішніх механізмів відповідальності за ESG-дані та інституціоналізацію незалежної перевірки цих даних.

На моє переконання, дисертант розкрив належним чином тему дисертаційного дослідження, досяг поставленої мети і визначених завдань. Матеріали проведеного дослідження можуть мати широке застосування як у теоретичній, так і практичній площині і не лише в фінансовому секторі економіки країни.

Слід також зазначити, що Білобловський С.В. успішно виконав завдання освітньо-наукової програми у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», опублікував 14 наукових праць, у тому числі – одна стаття в співавторстві з іншими авторами у зарубіжному виданні, яке внесено до міжнародної наукометричної бази Scopus, 7 авторських статей у наукових фахових виданнях України, 6 тез доповідей за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій складає 6,1 друк. арк. Власні здобутки висвітлено у 5,9 друк. арк.

Дисертація Білобловського С.В. оформлена також відповідно до вимог Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Дисертація Білобловського С.В. містить нові науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», є самостійним, логічно побудованим і науково цінним дослідженням, яке може бути подане на розгляд і захист до спеціалізованої вченої ради ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

УХВАЛИЛИ:

Дисертація Білобловського С.В. за темою: «Інтегрована звітність та

концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій» є самостійним, завершеним, цілісним науковим дослідженням, оформленим відповідно до встановлених вимог.

Актуальність теми та її зв'язок із планами науково-дослідних робіт.

У сучасних умовах глобальної економічної трансформації, цифровізації та посилення вимог до прозорості корпоративного сектору питання удосконалення функції звітування набуває особливої актуальності. Традиційні підходи до фінансової звітності, зорієнтовані на ретроспективне відображення результатів, уже не забезпечують повноти інформаційних потреб стейкхолдерів, які очікують інтегрованих даних про фінансові, екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності організацій.

Попри значну кількість наукових праць, присвячених обліку, контролю та корпоративній звітності, питання інтеграції фінансових і нефінансових показників у єдину систему управління, узгоджену з концепціями сталого розвитку, залишаються недостатньо дослідженими. Зокрема, потребують подальшого розвитку методологічні засади побудови організаційно-економічного механізму інтегрованої звітності, що поєднує елементи моделей McKinsey 7S та Triple Bottom Line у контексті цифрової трансформації та нових регуляторних вимог до звітування зі сталого розвитку, зокрема запровадження ESRS.

Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю формування цілісного теоретико-методологічного підходу до управління функцією звітування як стратегічним елементом фінансового управління організацією, який забезпечує її довіру, репутаційну сталість та ефективність у середовищі зростаючої регуляторної турбулентності.

Дисертаційна робота виконана відповідно до тематичних планів наукових досліджень Міжрегіональної Академії управління персоналом за темою: «Модернізація механізмів формування фінансових ресурсів державними структурами, суб'єктами господарювання і населенням України як умова економічного та соціального розвитку суспільства» (номер державної реєстрації – 0121U108233) (обґрунтовано необхідність поєднання методологічних основ моделей McKinsey 7S та Triple Bottom Line (концепції потрійного критерію) у межах єдиної структури звітності організації, що забезпечує внутрішню узгодженість між управлінськими та звітними процесами, дозволяє структурувати інформаційні потоки відповідно до вимог стандартів сталого розвитку (ESRS), та є релевантною до умов оточуючого середовища, з урахуванням його цифрової готовності, ресурсних обмежень і викликів регуляторної турбулентності).

Формулювання наукового завдання, нове розв'язання якого отримано в дисертації.

Наукова новизна. У дисертації отримано нові науково обґрунтовані результати, які розвивають теорію та методологію фінансового управління в контексті корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій, що реалізовується в розробці адаптивної моделі трансформації

традиційної системи звітності організації в інтегровану архітектуру, здатну забезпечити комплексне управління звітністю з урахуванням фінансових та нефінансових (ESG) вимог. Основні положення, що виносяться на захист, полягають у наступному:

Вперше:

- сформовано інтеграційну модель включення інтегрованої звітності до системи фінансового управління в логіці McKinsey 7S, яка поєднує принципи прозорості, відповідальності, оцінки комплексної ефективності (TBL) та управління даними зі зовнішніми вимогами стейкхолдерів. На прикладі банківського сектору у межах Strategy узгоджено цілі ESRS із бюджетно-стратегічним циклом, Structure визначає місце і підзвітність функції звітування в архітектурі корпоративного управління, Systems охоплюють процеси систем управління контролем (Management Control Systems, MCS) та контролем сталого розвитку (Sustainability Control Systems, SCS), Data Governance - таксономії/цифрові формати та контроль якості даних, Shared Values фіксують культуру прозорості та довіри, Style забезпечує «тон згори» і відповідальність менеджменту, Staff розмежовує ролі, а Skills конкретизують методичні та аналітичні компетентності.;

Удосконалено:

- у міст функції звітування як стратегічної складової фінансового управління, що забезпечує інформаційну підтримку прийняття рішень у сфері КСВ та досягнення цілей сталого розвитку, яка на відміну від існуючих підходів, розглядається не лише як інструмент подання інформації, а і як механізм формування довіри та діалогу із стейкхолдерами;

- систематизацію трансформаційних чинників змін, які детермінують розвиток концептуальних підходів до складання звітності в умовах цифровізації, зростання регуляторних вимог та впровадження міжнародних ініціатив (IFRS Sustainability Disclosure Standards, CSRD/ESRS), що дозволило розробити аналітичну рамку для оцінки зрілості звітної системи організації;

- типізацію організаційних дисфункцій (greenwashing, window dressing, інформаційне мовчання) у практиці впровадження інтегрованої звітності, що на відміну від фрагментарних оцінок у попередніх дослідженнях, поєднано з методичними рекомендаціями щодо подолання відхилень;

- методологічний підхід до оцінювання впливу цифрових інструментів (аналітики великих даних (Big Data Analytics), XBRL та технологій штучного інтелекту (ШІ) на управління функцією звітування, що розширює наявний інструментарій і ґрунтується на взаємозв'язку технологічної зрілості та ефективності звітних процесів, який дозволив встановити залежність між технологічною зрілістю організації та якістю розкриття інформації у звітах зі сталого розвитку.

Дістало подальшого розвитку:

- науково-методичний підхід до виявлення дисбалансів у нефінансових розкриттях банків шляхом побудови двох агрегатів (індексу щільності розкриттів та індексу повноти) та панельний підхід для міжбанківського порівняння, що дозволяє пов'язати результати із рішеннями щодо управління

даними, внутрішнього контролю та стимулюючими механізмами менеджменту;
 - концептуальний підхід до складання інтегрованої звітності як бази для побудови звітної системи, що забезпечує валідацію суттєвості, узгодження нефінансових і фінансових показників та орієнтацію на створення довгострокової вартості. Ці положення виводять дослідження на новий рівень розуміння функції звітування в умовах сучасної економіки, що трансформується, та є аргументованим внеском у розвиток наукової школи фінансового управління й сталого розвитку.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків, рекомендацій, що захищаються. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані автором у дисертаційній роботі, ґрунтуються на теоретико-методологічних засадах науки «Фінанси», узагальненні поглядів та дослідженні ідей провідних вітчизняних і зарубіжних учених, використанні системи загальнонаукових і спеціальних методів. У роботі використано значну кількість джерел інформації, наведено дані про апробацію результатів на науково-практичних конференціях та впровадження розробок автора у практичну діяльність підприємств. У цілому наукові результати, отримані в дисертації, є достовірними, науково обґрунтованими та доказовими.

Наукове значення роботи. Наукове значення роботи полягає у використанні висновків та рекомендацій дисертанта банками, які запроваджують нормативні вимоги щодо сталого звітування, зокрема з урахуванням вимог ESRS.

Практичне значення та використання результатів роботи. Результати дисертаційного дослідження використано:

- АТ «Банк Кредит Дніпро» (довідка від 01.07.2025 р. № б\н)
- ПуАТ «КБ «АКОРДБАНК» (довідка від 18.07.2025 р. № 18/205)
- АТ «АБ «РАДА БАНК» (довідка від 18.09.2025 р. № 8/09-3)
- ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональної Академії управління персоналом» (довідка від 02.07.2025 р. № 2497).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Дисертація Білобловського С.В. є самостійною науковою працею, в якій наведено теоретичні та методологічні положення і висновки, власні ідеї та розробки автора, що дають змогу вирішити поставлені завдання. Усі теоретичні напрацювання, практичні рекомендації, висновки та пропозиції, які отримані в ході дисертаційного дослідження, розроблені здобувачем самостійно.

Основні положення дисертаційної роботи доповідалися й одержали позитивну оцінку на шести міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 10 жовтня 2023 р, XI Міжнародна науково-практична конференція «Сучасний менеджмент: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» (Університет імені Альфреда Нобеля), м. Дніпро, 7 грудня 2023 р, Міжнародна науково-практична конференція «Economics, finance, accounting and law: problems, trends, directions», м. Тампере, Фінляндія, 12 лютого

2024 р, IX Міжнародна науково-практична конференція «Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 23–24 травня 2024 р, II Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 10 жовтня 2024 р, X Міжнародна науково-практична конференція «Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності» (Міжрегіональна Академія управління персоналом), м. Київ, 20 травня 2025 р.

Основні результати дисертаційного дослідження опубліковано у 14 наукових працях, у тому числі – 7 авторських статей у наукових фахових виданнях України, 1 стаття – у зарубіжному виданні, 6 тез доповідей за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій складає 6,1 друк. арк. Власні здобутки висвітлено у 5,9 друк. арк.

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Статті у наукових виданнях:

1. Білобловський С.В. Розвиток концептуальних основ звітування – питання сталого розвитку або регуляторне зобов'язання. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки. 2023. №2(69). С. 94–103. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/69-13>

2. Білобловський С.В. Масштабованість та антикрихкість системи звітування як передумова стійкості організації. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки. 2023. №4(71). С. 88–98. <https://doi.org/10.32689/2523-4536/71-12>

3. Білобловський С.В. Застосування моделі McKinsey 7S в якості основи формування функції звітування на базі принципів TBL (triple bottom line). Економіка та суспільство, 2024, 66. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-60>

4. Biloblovskiy S. Data management and the concept of big data in sustainability reporting. Odesa National University Herald. Economy. 2024. Vol.29. No.3(101). P. 42–48. <https://doi.org/10.32782/2304-0920/3-101-7>

5. Білобловський С.В. Інституційна трансформація звітування для забезпечення стійкого розвитку організацій в умовах глобальної нестабільності. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Економіка і менеджмент, 2025, 1 (101), С. 25–31. <https://doi.org/10.32782/bsnau.2025.1.5>

6. Білобловський С.В. Інтегрована модель впровадження звітності сталого розвитку. Економіка та суспільство. 2025. №78. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-78-56>

7. Білобловський С.В. Інтегральний підхід до оцінки ефективності моделі звітування та ключові метрики. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2025. №6(83). <https://doi.org/10.32782/business-navigator.83-3>

8. Biloblovskiy, S., Haidaienko, O., Khrystenko, L., Demchuk, O., & Morozova, H. (2024). Integrated reporting management: Optimising organisational performance. Multidisciplinary Reviews, 7, 2024spe016. <https://doi.org/10.31893/multirev.2024spe016>

Тези конференцій:

1. Білобловський С.В. Еволюція звітування в контексті викликів сталого розвитку. Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. Матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2023 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. С. 37-41.

2. Білобловський С.В. Масштабованість як запорука управління системою звітування. Сучасний менеджмент: тенденції, проблеми та перспективи розвитку: XI Міжнародна науково-практична конференція: тези доповідей, Дніпро, 7 грудня 2023 р. - Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. С. 54-57.

3. Biloblovskyi S. The role of top management in shaping organizational culture and performance: a holistic approach. International scientific-practical conference “Economics, finance, accounting and law: problems, trends, directions”: conference proceedings (Tampere, Finland, February 12, 2024). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. С. 43-45

4. Білобловський С.В. Вплив розміру та рівня зрілості організації на побудову ефективної системи звітування (с. 41-43). Проблеми модернізації України: [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.:МАУП, 2024 — Вип. 17: Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції “Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності” (Київ, Міжрегіональна Академія управління персоналом, 23–24 травня 2024 р.) /редкол.: С. В. Храпатий (голова) [та ін.]. 2024. С. 41-43

5. Білобловський С.В. Застосування моделі McKinsey 7s для інтеграції концепції triple bottom line у звітність організацій (с.53-55). II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методики управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. Матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. С. 53-55.

6. Білобловський С.В. Побудова та впровадження системи управління даними в сфері звітування зі сталого розвитку з урахуванням передових глобальних практик і інноваційних технологій (ESG-стандарти, цифрові рішення та штучний інтелект). X Міжнародна науково-практична конференція «Розбудова інноваційних економіки, менеджменту та освіти в умовах нової соціальної реальності»: зб. Матеріалів конференції (м. Київ, 20 травня 2025 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. С. 44-46

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана кваліфіковано, грамотно, науковим стилем, виклад матеріалів досліджень, наукових положень, висновків і рекомендацій можна охарактеризувати як доступний.

Характеристика особистості здобувача. Білобловський Святослав Володимирович зарекомендував себе як здібний науковець. Проявив вміння працювати з науковими джерелами, здійснювати аналітичні дослідження. Є

людиною виваженою, працелюбною, вихованою, активною, вимогливою до себе та оточуючих. Застосував нові методи та підходи до дослідження. Успішно виконав освітньо-наукову програму за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК ЩОДО ДИСЕРТАЦІЇ:

1. За науковою новизною, теоретичним та практичним значення результатів дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок” Білобловського Святослава Володимировича за темою: «Інтегрована звітність та концептуальні основи фінансового управління в системі реалізації корпоративної соціальної відповідальності та сталого розвитку організацій» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 283 від 03.04.2019 р. та № 502 від 19.05.2023 р.), наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 р. та № 502 від 19.05.2023 р.).

2. Порушити клопотання перед Вчено радою Міжрегіональної Академії управління персоналом про утворення спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації особи, яка здобуває ступінь доктора філософії, з метою присудження зазначеного ступеня за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» у складі:

Каліна Ірина Іванівна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу, Міжрегіональна Академія управління персоналом - голова разової спеціалізованої вченої ради;

Братусь Ганна Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління бізнесу- рецензент;

Скиба Ганна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи - рецензент;

Безверхий Костянтин Вікторович - доктор економічних наук, професор, доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту. Київський національний торговельно-економічний університет – офіційний опонент;

Юрченко Олександр Анатолійович - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки. Київський столичний університет імені Бориса Грінченка – офіційний опонент.

Результати голосування присутніх на засіданні докторів наук та кандидатів наук: – всього: «за» – 13, «проти» – немає, «утрималося» – 1; у тому числі за профілем поданої на розгляд дисертації: «за» – 2, в тому числі 1 доктор та 1 кандидат наук.

Головуючий міжкафедрального
фахового семінару, д.е.н., професор

Галина КРИШТАЛЬ

Секретар міжкафедрального
фахового семінару, к.е.н, доцент,
декан ННІУЕБ.

Юлія Мазур